

СИЛАБУС КУРСУ «Правова проблематика у ЗМІ»

Ступінь вищої освіти: бакалавр
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітня програма: Правова журналістика

Рік навчання II семестр III
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП: Ст.викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності
Людмила КОМІНІЯРСЬКА

Контактна інформація lputkalec@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Правова проблематика у ЗМІ» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів ступеня вищої освіти «бакалавр», призначений для вивчення специфіки роботи журналіста з правовою проблематикою.

Правова проблематика висвітлюється у центральних і регіональних медіа щодня. Відтак працівники ЗМІ повинні знати специфіку роботи з такою інформацією та шляхи її отримання.

Вивчення дисципліни «Правова проблематика у ЗМІ» є важливим з огляду на її практичну спрямованість. Знання законодавства, етичних норм є передумовою для створення матеріалів на правову тематику, а також їхнього професійного аналізу. Отже, дисципліна дозволяє адаптувати студентів до практичної діяльності в галузі правової журналістики, одним з важливих завдань якої може стати генерування якісного різноформатного контенту правового/правоохоронного/правозахисного характеру. Наявність у майбутніх бакалаврів освітньо-професійної програми «Правова журналістика» знань з правової проблематики у ЗМІ забезпечить більшу ефективність їхньої діяльності. Уміння апелювати до аудиторії засобами мовлення та невербальної комунікації може стати запорукою реалізації стратегії громадсько-політичного, соціокультурного та соціально-економічного успіху.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Теоретичні основи правової проблематики у ЗМІ	<i>Розуміти</i> необхідність вивчення дисципліни у процесі підготовки бакалавра журналістики; її значення для роботи з правовою тематикою у мас-медіа. <i>Знати:</i> предмет, завдання, місце навчальної дисципліни «Правова проблематика у ЗМІ» в системі підготовки журналістів; основний категоріальний апарат курсу; етапи розвитку правової проблематики у ЗМІ; мету, завдання, предмет навчальної дисципліни; короткі відомості з історії журналістикознавства; міждисциплінарні зв'язки правової проблематики у ЗМІ з політологією, логікою, психологією, лінгвістикою, етикою, теорією комунікації, правознавством та журналістикою. <i>Вміти:</i> аналізувати особливості правової проблематики у медіа; здійснювати пошук вдалих форм для матеріалів на правову тематику.	Бліц-опитування, виконання практичних завдань до теми, інтерактивні презентації окремих фактів з історії правової проблематики у мас-медіа, кейс-метод для аналізу правової тематики у сучасних ЗМІ.

2 / 2	Тема 2. Гарантовані законодавством шляхи отримання інформації журналістами	<i>Знати:</i> гарантовані шляхи отримання інформації журналістами: законодавче регулювання в Україні та за кордоном. <i>Вміти:</i> використовувати знання щодо законодавчих гарантій на отримання інформації.	Практичні завдання щодо підготовки інформаційних запитів.
2 / 2	Тема 3. Судова система в Україні. Робота журналіста з інформацією правового характеру	<i>Розуміти</i> специфіку діяльності судової системи в Україні, а також особливості роботи журналіста з інформацією правового характеру. <i>Знати:</i> структуру правової системи України; основи судової реформи в Україні; структуру механізмів захисту прав людини. <i>Вміти:</i> працювати з інформацією правового/правоохоронного/правозахисного характеру; отримувати доступ до такої інформації; подавати інформаційні запити до правоохоронних органів та судів.	Усне опитування, виконання практичних завдань до теми, робота з таблицями у малих групах.
2 / 2	Тема 4. Доступ на судові засідання	<i>Розуміти:</i> особливості проведення судових засідань в Україні. <i>Знати:</i> специфіку роботи журналіста в приміщенні суду, в залі суду; правила проведення фото- та відеозйомки. <i>Вміти:</i> отримувати доступ до інформації суду; подавати інформаційні запити до правоохоронних органів та судів; оскаржувати недоступ до інформації; вести фото, відеозйомку судових засідань	Практичні завдання до теми, робота з таблицями у малих групах.
2 / 2	Тема 5. Фото та відеознімання в залі судових засідань	<i>Розуміти</i> правила поведінки в залі судових засідань. <i>Знати</i> нормативні документи, які регламентують правила поведінки в залі судових засідань. <i>Вміти:</i> вести фото, відеозйомку судових засідань; готувати якісний контент на правову/правоохоронну/правозахисну проблематику.	Моделювання ситуацій. Практичні завдання. Тести.
2 / 2	Тема 6. Доступ до судових рішень і матеріалів судового процесу	<i>Розуміти</i> законодавче регламентування доступу до судових рішень і матеріалів судового процесу. <i>Знати</i> особливості проведення судових засідань в Україні; правила отримання інформації із судів, специфіку конфіденційної інформації та державної таємниці. <i>Уміти</i> подавати інформаційні запити до правоохоронних органів та судів; оскаржувати недоступ до інформації.	Усне опитування, контент-моніторинг медіапростору, моніторинг законодавства України та інших країн.
2 / 2	Тема 7. Журналісти та учасники судового процесу	<i>Розуміти</i> правила спілкування з суддями; з учасниками судового процесу; особливості звільнення від відповідальності. <i>Знати</i> правила інтерв'ювання судді та інших сторін судового процесу; отримання документів судових справ; доступ до рішень та вироків суду; принципи та рекомендації ЄС щодо співпраці ЗМІ та судової гілки влади; <i>Вміти</i> працювати з інформацією правового/правоохоронного/правозахисного характеру; отримувати доступ до такої інформації.	Усне опитування, виконання; практичних завдань до теми, робота з таблицями у малих групах, брейнстормінг
2 / 2	Тема 8. Робота прес-секретаря суду (прес-аташе). Прес-центр судової влади в Україні	<i>Розуміти</i> суть роботи прес-секретаря суду, інших правоохоронних органів. <i>Знати</i> особливості діяльності судової влади в Україні, специфіку роботи, завдання прес-центрів, особливості співпраці з ними. <i>Вміти:</i> визначати стратегію роботи прес-служб судової влади України, вибудовувати комунікацію із представниками мас-медіа, а також судовими органами.	Бліц-опитування, виконання практичних завдань до теми, створення графічних карт знань, робота в малих групах: написання прес-релізів, клопотання.

2 / 2	Тема 9. Види прав людини та їх онтологія	<i>Розуміти:</i> структуру механізмів захисту прав людини. <i>Знати:</i> співвідношення правоохоронної та правозахисної діяльності, залежний та незалежний вид цієї діяльності; закони логічної побудови текстів на правову/правоохоронну/правозахисну тематику. <i>Вміти:</i> визначати та відстоювати права людини; писати тексти на правову/правоохоронну/правозахисну тематику.	Бліц-опитування, виконання практичних завдань до теми, створення графічних карт, робота в малих групах: усна презентація результатів.
2 / 2	Тема 10. Співпраця працівників мас-медіа та правоохоронних органів	<i>Розуміти:</i> особливості співпраці працівників мас-медіа та правоохоронних органів. <i>Знати:</i> специфіку роботи правоохоронних органів, завдання прес-служб, особливості співпраці з ними. <i>Вміти:</i> вибудовувати комунікацію із представниками мас-медіа та правоохоронних органів.	Бліц-опитування, виконання практичних завдань до теми, робота в малих групах, усна презентація результатів, моделювання проблемної ситуації.
2 / 2	Тема 11. Особливості співпраці пенітенціарної системи та ЗМІ в Україні	<i>Розуміти</i> особливості співпраці працівників мас-медіа та пенітенціарної системи. <i>Знати:</i> специфіку роботи пенітенціарної системи, завдання їхніх прес-служб, особливості співпраці з ними. <i>Вміти:</i> вибудовувати комунікацію із представниками мас-медіа та пенітенціарної служби; спілкуватися із засудженими відповідно до правил.	Усне опитування, створення інфографіки, графічних карт знань, робота в групах під час аналізу специфіки співпраці пенітенціарної системи та ЗМІ.
2 / 2	Тема 12. Специфіка висвітлення прав дитини	<i>Розуміти</i> специфіку висвітлення прав дитини. <i>Знати:</i> права дитини та не порушувати їх під час підготовки матеріалів на дитячу тематику. <i>Вміти:</i> аналізувати журналістські матеріали з висвітлення прав дитини, професійно готувати їх, не порушуючи журналістських стандартів.	Бліц-опитування, створення інфографіки, робота в групах з метою аналізу матеріалів з висвітлення прав дитини.
2 / 2	Тема 13. Взаємодія ЗМІ з правозахисними організаціями	<i>Розуміти</i> особливості взаємодії ЗМІ з правозахисними організаціями. <i>Знати</i> способи організації співпраці засобів масової інформації з правозахисними організаціями; правила проведення прес-конференцій, фактори, що визначають доцільність проведення прес-конференції; методику підготовки опорних матеріалів, структуру й дизайн інформаційних брошур. <i>Вміти:</i> розробляти програму прес-конференції, визначати коло запрошених та оптимальний таймінг, готувати опорні матеріали до прес-конференції.	Підготовка і проведення прес-конференції

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (Асоціація УМДПЛ). Режим доступу: <http://umdpl.info/>.
2. Взаємодія з поліцією у зоні проведення АТО: практичний poradnik. К.: Асоціація УМДПЛ, 2016 р. 96 с.
3. Відкритість судових процесів: українська практика і міжнародні стандарти // <http://osvita.mediasapiens.ua/material/3603>
4. Катвання та неналежне поводження з дітьми, які перебувають в конфлікті з законом в Україні. Харків, 2013. 23 с.
5. Кодекс поведінки монітора мобільної групи з моніторингу забезпечення прав і свобод людини та громадянина в діяльності органів внутрішніх справ. ХІСД, 2007 р. 32 с.
6. Мобільні групи з моніторингу забезпечення прав і свобод людини та громадянина в діяльності ОВС: Практичний посібник. Харків, ХІСД, 2006 р. 360 с.

7. Національний превентивний механізм в Україні. К., 2015.
8. Пенітенціарна система та права людини: правовий посібник / Федорук О. О., Яковець І. С., Бондаренко О. А. К. : Асоціація УМДПЛ, 2016 р. – 256 с.
9. Права людини в діяльності української поліції. 2016. Науково-практичне видання. К. : Софія-А, 2017 р. 304 с.
10. Права дитини в закладах соціальної реабілітації в Україні. К., 2013. 56 с.
11. Права людини за ґратами: практичний посібник К. : Асоціація УМДПЛ, 2016 р. 256 с.
12. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи № REC (2003).
13. «Про надання інформації щодо кримінального судочинства через засоби масової інформації», ухвалена Комітетом міністрів 10.07.2003 р.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують таким чином:

Заліковий модуль 1 20 %	Заліковий модуль 2 20 %	Заліковий модуль 3 20 %	Заліковий модуль 4 40%	Разом 100 %
1. Усне опитування під час заняття (7 тем по 5 балів = 35 балів). 2. Письмова робота = 65 балів.	1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)